

Irtaimen omaisuuden omistusjärjestelyt hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyessä

Ministeriöiden (STM, VM, SM) tietoon on tullut, että muutamilla alueilla on suunniteltu ja tehty päätöksiä irtaimen omaisuuden omistusjärjestelyistä, joita on tarkoitus toteuttaa ennen hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymistä.

Esillä on ollut mm. irtaimiston ja kiinteistöjen myyntiä ja takaisinvuokrausta. Näiden toimenpiteiden tarkoituksena on ollut pääoman palauttaminen kunnille (sekä isäntä- että muut omistajakunnat).

Ministeriöt suosittelevat vahvasti, että tämän tyyppisistä toimista pidättäydytään, sillä toimet voivat vääristää aloittavien hyvinvointialueiden rahoitusperustaa sekä heikentää hyvinvointialueiden mahdollisuuksia suoriutua järjestämistehtävästään.

Voimaanpanolain 22 §:n mukaan kunnan järjestämien sote- ja pelastustoimen palveluiden käytössä olevat toimitilat siirtyvät hyvinvointialueen hallintaan 1 päivänä tammikuuta 2023. Hyvinvointialue ja kunta tekevät toimitilojen hallinnasta vuokrasopimuksen siten, että se on voimassa ainakin 31 päivään joulukuuta 2025 asti. Hyvinvointialueella on oikeus pidentää vuokrasopimuksen voimassaoloaikaa yhdellä vuodella ilmoittamalla siitä kunnalle viimeistään 12 kuukautta ennen vuokrasopimuksen voimassaoloajan päättymistä. Edellä tarkoitettussa vuokrasopimuksessa sovitun vuokran on katettava vuokrasopimuksen kohteena olevaan toimitilaan liittyvät kohtuulliset pääoma- ja ylläpitokustannukset.

Kaluston osalta mahdollisen rahoitusleasing-sopimuksen tekeminen aiheuttaa esimerkiksi ajoneuvokaluston osalta useilla viranomaistahoilla paljon turhaa lisätyötä (mm. autoverojen kuolettamattoman osan takaisinmaksut, valtionosuuksien sekä rahastoavustusten palautukset), jotka jäävät kunnan kustannuksiksi.

Hyvinvointialueen ja alueen kuntien on syytä ottaa huomioon, mitä voimaanpanolain 25 §:ssä säädetään kuntaa sitovien sopimusten ja vastuiden siirtymisestä hyvinvointialueille. Hyvinvointialueelle siirtyvät sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämiseen liittyvät sopimukset 1 päivästä tammikuuta 2023, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi. Jos sopimusta ei ole mahdollista siirtää tai jakaa, kunta tekee 26 §:ssä tarkoitettussa selvityksessä esityksen sopimukseen liittyvän vastuun jakautumisesta.

Säädetystä poiketen hyvinvointialueelle eivät kuitenkaan, jolleivät hyvinvointialue ja kunta toisin sovi, siirry:

- 1) sellaiset toimitilaa koskevat sopimukset, joissa kunta on sitoutunut osoittamaan ostajan tai lunastamaan toimitilan omistukseensa sopimuskauden päätyttyä;
- 2) vahingonkorvausvastuut tai muut sopimuksen päättämisestä seuraavat vastuut sellaisista sopimuksista, jotka kunta tekee tämän lain vahvistamisen jälkeen, mutta ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismisvastaun siirtymistä hyvinvointialueelle.

Jos kunta on toiminut ennen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismisvastaun siirtoa joko voimassa olevan lainsäädännön tai kuntaa sitovan sopimuksen vastaisesti, kunta vastaa tästä aiheutuvista seuraamuksista.

Hyvinvointialueen asukkaat ovat samalla kuntien asukkaita ja rahoitusperustan muuttuminen voi heikentää hyvinvointialueen mahdollisuuksia järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluja asukkaille.

Pyydämme, että kunnat ja kuntayhtymät pidättäytyvät olemassa olevan kaluston, irtaimiston sekä kiinteistöjen järjestelyistä, joiden seurauksena hyvinvointialueiden mahdollisuuksia aloittaa toimintansa sekä ylläpitää nykyistä palvelu- ja turvallisuustasoa heikennetään.

Pelastusylijohtaja	Kimmo Kohvakka, SM
Osastopäällikkö	Kari Hakari, STM
Muutosjohtaja	Ville-Veikko Ahonen, VM

JAKELU Kunnat ja kuntayhtymät

Pelastuslaitokset

TIEDOKSI Hyvinvointialueet